

Aan de gemeenteraad

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Ons kenmerk:	Behandeld door:	Telefoon:	Bijlagen:
		0086214625	Aafke Bonnet-Bekkema	(0512) 386 222	1

Onderwerp:
Overname eigendom begraafplaats Oud Beets

Beetsterzwaag, 8 april 2025
Verzonden op: 10 april 2025

Geachte raad,

Net buiten Beetsterzwaag ligt de middeleeuwse begraafplaats Oud Beets. Eigenaar van deze begraafplaats is de Protestantse Gemeente van Nij Beets. De Protestantse Gemeente van Nij Beets heeft de afgelopen jaren diverse keren de wens naar de gemeente toe uitgesproken om de begraafplaats aan haar over te dragen, omdat enkele knelpunten ervoor zorgen dat het beheer en behoud onvoldoende geborgd is. Alternatieve opties om de begraafplaats te behouden en te beheren bleken niet voor voldoende borging te zorgen of waren financieel niet haalbaar.

De begraafplaats

Begraafplaats Oud Beets is gelegen nabij Beetsterzwaag aan de Beetsterweg, op een locatie waar tot ongeveer 1887 een middeleeuwse kerk heeft gestaan. Na de afbraak van die kerk werd er een nieuwe kerk gebouwd, bekend als de Adelskerk. Ook die kerk is in 1984 afgebroken. Begraafplaats Oud Beets vertegenwoordigt een hoge cultuurhistorische waarde door de ligging, de indeling van de begraafplaats op een ronde kerkplaats, door de aanwezige grafstenen en de adellijke graven, en is zeer belangrijk als representant van de plaatselijke geschiedenis. Enkele van de aanwezig grafstenen zijn rijksmonument. Op het terrein zijn naast de klokkenstoel ook de fundamenten van de afgebroken kerk en een baarhuisje aanwezig. De entree wordt gevormd door een gedecoreerd klassiek hekwerk.

Knelpunten

De wens om het eigendom van de begraafplaats over te dragen aan de gemeente komt voort uit diverse zaken: het onderhoud van de begraafplaats alsook de administratieve last vergt teveel werk van de vrijwilligers, die ook steeds verder in aantallen teruglopen. Bovendien ligt de begraafplaats buiten het zicht van de beheerders, waardoor goed toezicht ontbreekt. Daarnaast is er een financieel aspect: de kosten voor het onderhoud van de begraafplaats zijn te hoog voor de kerkelijke gemeente om te kunnen opbrengen, naar schatting 4000 euro per jaar.

Omdat grafrechten voor een periode van 30 jaar of eeuwigdurend uitgegeven worden, zijn de inkomsten niet dekkend voor de uitgaven. Tot de kosten die gemaakt worden behoren onder andere de snoeiwerkzaamheden en zesmaal per jaar maaien. Dit wordt uitbesteed.

Momenteel wordt er beperkt onderhoud uitgevoerd. Het pad rondom de begraafplaats is overwoekerd. Ook zijn veel grafstenen door weersinvloeden aangetast: de bomen rondom zorgen voor veel schaduw zorgen en daardoor ook groene aanslag. Er wordt gemiddeld een- tot tweemaal per jaar begraven. Van een deel van de aanwezige graven zijn de rechthebbenden niet bekend.

Voorwaarden

In het begraafplaatsenbeleid zijn voorwaarden geschetst voor de overname van het eigendom van begraafplaatsen van particulieren. Deze zijn:

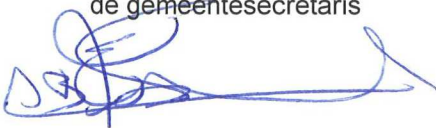
1. De begraafplaats moet op basis van de beoordeling van Stichting Steunpunt Monumentenzorg Fryslân de status gemeentelijk monument-waardig zijn. Dit betekent dat de begraafplaats minimaal 19 punten scoort.
2. De begraafplaats moet als zelfstandige eenheid in het landschap liggen, dus geen kerkhof nabij, rond of behorend bij een kerk op dezelfde locatie.

Uit de beoordeling van Steunpunt Monumentenzorg, die voor ons de beoordelingen uitvoert van potentiële gemeentelijke monumenten, blijkt dat deze begraafplaats dusdanig bijzonder is dat deze in aanmerking komt voor de status gemeentelijk monument. Ook ligt de begraafplaats als zelfstandige eenheid in het landschap. Daarnaast zijn de financiële haalbaarheid en de beschikbaarheid van voldoende personeel aspecten die worden meegewogen. Uit een analyse is gebleken dat het in eigendom nemen van de begraafplaats en het bijkomende beheer en onderhoud gedekt kan worden vanuit het bestaande budget en de werkzaamheden uitgevoerd kunnen binnen de beschikbare FTE. Daarnaast geeft de Protestantse Gemeente Nij Beets een bruidsschat mee van € 10.000,-.

Vervolg

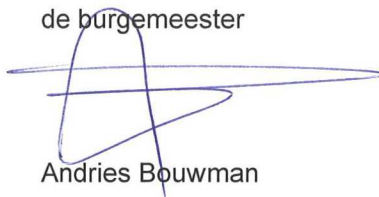
Gezien de grote cultuurhistorische waarde en de belangrijke rol van de begraafplaats in de samenleving alsook het toeristische aspect (de begraafplaats is een veel bezochte locatie onder andere als onderdeel van de rondleidingen van Stichting Historisch Beetsterzwaag en vormt stevast een bezoeklocatie op bijvoorbeeld de Open Monumentendag), heeft het college besloten om in te stemmen met de overname van het eigendom van begraafplaats Oud Beets. Met deze stap wordt het behoud van de begraafplaats geborgd en draagt de gemeente onder meer bij aan het behoud van haar erfgoed.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris

Sandra van 't Hooge

de burgemeester

Andries Bouwman